

16. december 2011

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 5 (Alm. del – § 7) af 12. oktober 2011 stillet efter ønske fra Anders Samuelson (LA)

Spørgsmål

Ministeren bedes beregne effekten på beskæftigelsen og på de offentlige finanser, herunder den finanspolitiske holdbarhed, hvis man midlertidigt nedsætter momsen fra 25 til 20 pct. i 2012.

Svar

En midlertidig sænkning af momssatsen i 2012 vil midlertidigt øge husholdningernes reale købekraft og dermed øge det private forbrug og boliginvesteringer i 2012. Øget privat forbrug og boliginvesteringer medfører større økonomisk aktivitet og dermed også højere beskæftigelse. Effekten er dog kun midlertidig og vil gradvist forsvinde gennem de følgende år. Momsnedsættelsen øger underskuddet på de offentlige finanser i 2012 med op mod 25 mia. kr. og fører dermed til øgede rentebetalinger i de efterfølgende år.

En yderligere forværring af de offentlige finanser i 2012, herunder en svækkelse af den strukturelle saldo med 25-30 mia. kr., vil ikke være i overensstemmelse med henstillingen fra EU. Endvidere vil det øge kravet til finanspolitisk stramning fra 2012 til 2013, når hovedkravene i henstillingen fra EU om at nedbringe det faktiske underskud til under 3 pct. af BNP og sikre en samlet finanspolitisk stramning på mindst 1½ pct. af BNP fra 2010 til 2013 skal indfris.

En midlertidig momsreduktion vil på grund af tiltagets midlertidige karakter forventeligt betyde, at husholdningerne vil fremrykke køb af varige forbrugsgoder og boliginvesteringer til 2012, hvilket i givet fald modsvares af lavere forbrug og boliginvesteringer i de følgende år. Effekten af tiltaget i 2012 og de afledte effekter de følgende år afhænger blandt andet af, i hvor høj grad en sådan fremrykning af det private forbrug mv. finder sted.

ADAM-modellen tager som udgangspunkt ikke højde for fremrykningseffekter. Der er derfor vist to forløb, jf. tabel 1:

Tabel 1

Effekt af midlertidig momssækning i 2012 – afvigelse fra grundforløb

	Momsprovenu (mia. kr.)	Strukturel saldo (mia. kr.)	Offentlig saldo (mia. kr.)	Privat forbrug (mia. kr. ¹)	Import (mia. kr.)	Beskæftigelse (1.000 pers)
Uden fremrykning	-35	-28	-25	15	7	10
Fremrykning ²	-34	-28	-22	21	11	15

1) Den viste ændring i privat forbruget angiver mængdeændringen evalueret i grundforløbets 2012-priser.

2) Det er stileret forudsat, at forbrug af varige forbrugsgoder og bilkøb øges med 10 pct. i forhold til grundforløbet og boliginvesteringer øges med 5 pct. i forhold til grundforløbet. Ca. halvdelen af denne forøgelse forudsættes finansieret ud af husholdningernes løbende budget og fortrænger dermed andet forbrug i 2012.

Kilde: Egne beregninger på ADAM

I det første forløb anvendes ADAM-modellens standardforudsætninger. Her antages der ikke at ske en fremrykning til 2012 af forbrug planlagt til de følgende år. Husholdningerne antages med andre ord at øge deres forbrug i 2012 afledt af momsnedsettelsens effekt på den reale købekraft. I 2013, når momsen sættes op igen, reduceres husholdningernes forbrug igen tilsvarende.

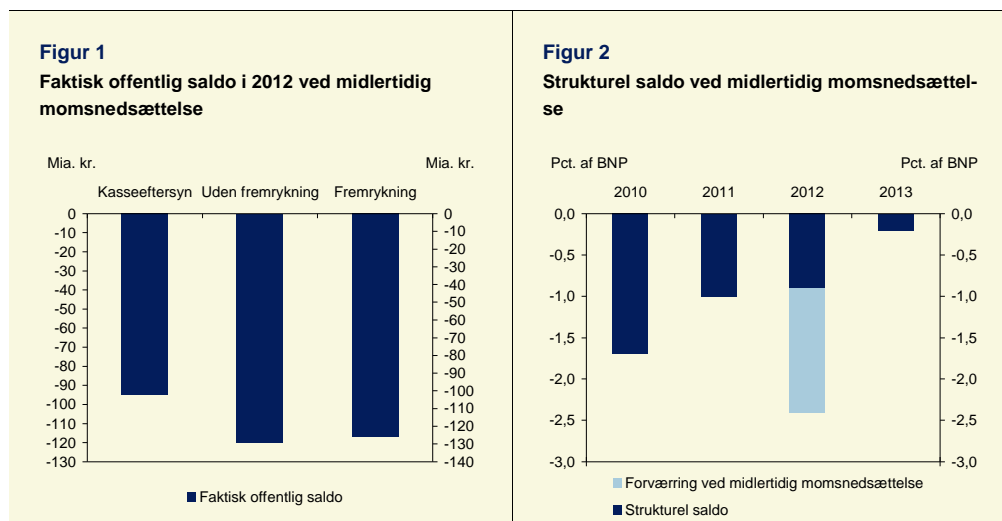
I det andet forløb forudsættes det derimod, at husholdningerne reagerer på den annoncerede stigning i momssatsen i 2013 ved yderligere at fremrykke privat forbrug og boliginvesteringer til 2012. Det indebærer en større effekt på den økonomiske aktivitet i 2012, hvilket reducerer den negative effekt på den offentlige saldo og øger beskæftigelsesvirkningen i 2012 i forhold til forløbet uden fremrykning. Omvendt falder det private forbrug mv. mere tilbage i 2013.

Den positive effekt på privatforbruget modsvarer som nævnt af et større underskud på de offentlige finanser, så gælden øges med 22-25 mia. kr. i 2012. Sammenholdes denne stigning med effekten på beskæftigelsen i 2012, svarer det til en belastning af de offentlige finanser svarende til omkring 2 mio. kr. pr. beskæftiget.

I den nuværende situation med et i forvejen betydeligt underskud på den offentlige saldo øger det underskuddet yderligere til i alt 117-120 mia. kr., jf. figur 1.

Den strukturelle saldo svækkes i 2012 med 1,5 pct. til samlet at udgøre -2,4 pct. af BNP, jf. figur 2. Danmark har fået en henstilling fra EU om at forbedre de offentlige finanser med 1½ pct. af BNP i perioden 2010 til 2013, og en lempelse af den nævnte størrelsesorden fra 2011 til 2012 vil være i strid med henstillingen. Endvidere vil de offentlige finanser skulle strammes markant i 2013 for at efterleve henstillingens hovedkrav for 2013.

Svækkelsen af den finanspolitiske holdbarhed vurderes skønsmæssigt at være i størrelsesordenen 0,5 mia. kr. i begge de viste forløb.

Anm.: Se tabel.

Kilde: Egne beregninger og Status for konjunkturudsigterne og de offentlige finanser (Kasseeftersyn).

Anm.: Se tabel.

Kilde: Egne beregninger og Økonomisk Redegørelse, August 2011.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon